

STRATEŠKA STUDIJA UTJECAJA NACRTA PRIJEDLOGA IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE ŠESTANOVAC NA OKOLIŠ

-NETEHNIČKI SAŽETAK-

KNJIGA II

EKOINVEST

lipanj, 2023.

Naručitelj	Općina Šestanovac, Dr. Franje Tuđmana 75, 21250 Šestanovac		
Ovlaštenik	Eko Invest d.o.o., Draškovićeva 50, 10 000 Zagreb		
Vrsta dokumentacije	Strateška studija utjecaja na okoliš, verzija 4.		
Voditelj izrade studije	Dr.sc. Nenad Mikulić, dipl. ing. kem. teh., dipl. ing. građ.		
EKO INVEST d.o.o. Stručnjaci s ovlaštenjem MZOE	Dr.sc. Nenad Mikulić, dipl. ing. kem. teh., dipl. ing. građ.		4.1.12, 4.1.13, 4.2, 6, 8, 9, 10, 12, 13
	Marina Stenek, dipl.ing.bio., univ.spec.tech.		1, 1.1, 2, 4.2, 6, 8, 10, 11, 12, 13
	Vesna Marčec Popović, prof. biol. i kem.		4.1.5, 4.1.6, 4.2, 5, 6, 8, 10, 12, 13
	Martina Cvitković, mag. geog.		4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.1.4, 4.1.8, 4.1.9, 4.1.10, 4.1.11, 4.1.14, 4.1.15, 4.2, 6, 8, 10
EKO INVEST d.o.o. – ostali suradnici	Danijela Đaković mag.ing.silv.		2.1, 3, 4.1.7, 4.2, 5, 6, 7, 8, 10
	Margareta Androić mag.ing.prosp.arch.		2.1., 4.1.8., 4.1.9., 10., 12., 13., 14.

Sadržaj

1. UVOD	1
2. KRATKI PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE ŠESTANOVAC	3
3. ODNOS PROSTORNOG PLANA S DRUGIM ODGOVARAJUĆIM PLANOVIMA I PROGRAMIMA	23
4. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU OKOLIŠA NA PODRUČJU OBUHVATA PROSTORNOG PLANA I PROCJENA MOGUĆEG RAZVOJA OKOLIŠA BEZ PROVEDBE PROSTORNOG PLANA	25
5. CILJEVI ZAŠTITE OKOLIŠA STRATEŠKE STUDIJE	28
6. KRATKI PRIKAZ RAZMOTRENIH RAZUMNIH VARIJANTI	30
6.1 PRIKAZ ANALIZE UTJECAJA PROVEDBE PROSTORNOG PLANA NA OKOLIŠ	33
7. PRIPREMA PLANA ZA KLIMATSKE PROMJENE	35
8. PREKOGRANIČNI UTJECAJI	35
9. MJERE ZA SPRJEČAVANJE, SMANJENJE I UBLAŽAVANJE POTENCIJALNIH NEGATIVNIH UTJECAJA PROVEDBE IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA	36
9.1 MJERE ZA SPRJEČAVANJE, SMANJENJE I UBLAŽAVANJE POTENCIJALNIH NEGATIVNIH UTJECAJA PROVEDBE IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA	37
10. OPIS PREDVIĐENIH MJERA PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA	39

1. UVOD

Cilj strateške procjene utjecaja Nacrta prijedloga Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac na okoliš (dalje u tekstu: *Prostorni plan*) je utvrditi i predložiti rješenja za vjerojatne učinke koje navedeni Prostorni plan može imati na okoliš, a s općim ciljem zaštite okoliša i prirode. Temelj za procjenu utjecaja čini strateška studija utjecaja na okoliš. Iznošenjem informacija o nacrtu prijedloga Prostornog plana, te utvrđivanjem, opisivanjem i procjenom njegovih vjerojatno značajnih utjecaja na okoliš i prirodu, osigurava se rana i učinkovita mogućnost da javnost i zainteresirana javnost dobije uvid i iznese mišljenja o Prostornom planu i strateškoj studiji. Nadalje, strateškom studijom se predlažu mjere kojima bi se isti utjecaji mogli pravovremeno spriječiti i/ili ublažiti, te opisuju načini na koje će se značajni utjecaji Prostornog plana na okoliš pratiti. Strateška studija čini popratni i pripadajući dokument uz konačni prijedlog Prostornog plana.

Za Prostorni plan donesena je Odluka o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac (KLASA: 021-01/22-01/10, URBROJ: 2155-03-22-01-12) od 01.09.2022., te je postupak strateške procjene započeo donošenjem Odluke o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac (KLASA: 350-01/22-01/81, URBROJ: 2155/03-22-02-01 od 30.09.2022.).

Izrađivač Izmjena i dopuna Prostornog plana Uređenja Općine Šestanovac je društvo Urbos d.o.o. iz Splita, dok postupak strateške procjene provodi Jedinstveni Upravni Odjel Općine Šestanovac.

Postupak strateške procjene utjecaja na okoliš provodi se temeljem odredbi Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17) te sukladno Mišljenju Upravnog odjela za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije Splitsko-dalmatinske županije (KLASA: 351-02/22-0004/0030, URBROJ: 2181/1-10/07-22-0002 od 23.3.2022.), kao i očitovanjem na navedeno Mišljenje od 5.5.2022. (KLASA: 351-02/22-0004/0058; URBROJ: 2181/1-10/17-22-0002). Nadalje, u postupku prethodne ocjene prihvatljivosti Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac za ekološku mrežu, Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije Splitsko-dalmatinske županije donijelo je Rješenje da su iste prihvatljive za ekološku mrežu i da nije potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu (KLASA: UP/I 352-01/22-0004/0058; URBROJ: 2181/1-10/06-22-4 od 23. kolovoza 2022.)

Tijekom postupka određivanja sadržaja strateške studije zatražena su mišljenja tijela o sadržaju strateške studije. U svrhu informiranja javnosti, Informacija o provedbi strateške procjene i određivanju sadržaja strateške studije utjecaja na okoliš Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac (KLASA: 350-01/22-01/87, URBROJ: 2155-03-22-03-01, od 4. listopada 2022.) objavljena je na službenim stranicama Općine (www.opcina-sestanovac.hr). Sukladno članku 8. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš, nadležno tijelo organiziralo je 25.10.2022. konzultacije u svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju strateške studije i utvrđivanja konačnog sadržaja strateške studije koje su održane u prostoriji Vijećnice Općine Šestanovac.

Odluka o sadržaju strateške studije Prostornog plana donesena je u 16.11.2022. (KLASA: 350-01/22-01/102; URBROJ: 2155-03-22-02-01). Sadržaj strateške studije prati obvezan sadržaj propisan Prilogom I. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš te uključuje ostale podatke i zahtjeve utvrđene prilikom određivanja sadržaja strateške studije, a koji već nisu sadržani u obaveznom sadržaju.

Obuhvat Prostornog plana je cijelo administrativno područje Općine Šestanovac.

Mišljenja o sadržaju strateške studije s komentarima izrađivača strateške studije tablično su prikazani u Prilogu 6. strateške studije (KNJIGA I).

2. KRATKI PREGLED SADRŽAJA I GLAVNIH CILJEVA IZMJENE I DOPUNE PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE ŠESTANOVAC

Prostorno planiranje u RH provodi se u skladu sa zakonima i propisima te strateškim dokumentima državne, područne (regionalne) i lokalne razine. U Republici Hrvatskoj postoje dvije osnovne vrste dokumenata prostornog uređenja: strateški dokumenti poput Strategije prostornog razvoja kojima se usmjerava razvoj u prostoru, te provedbeni dokumenti poput prostornih planova kojima se uređuje svrhovita organizacija, korištenje i namjena prostora, te uvjeti za uređenje, unaprjeđenje i zaštitu prostora.

Strategijom prostornog razvoja određene su dugoročne zadaće prostornog razvoja, strateška usmjerenja razvoja djelatnosti u prostoru i polazišta za koordinaciju njihovih razvojnih mjera u prostoru pa ona u osnovi sadržava:

- polazišta, osnovu i organizaciju prostornog razvoja sa smjernicama i prioritetima za postizanje ciljeva prostornog razvoja
- razvoj prostornih sustava sa smjernicama za prostorni razvoj na regionalnoj i lokalnoj razini
- mjere zaštite okoliša u skladu sa Strategijom održivog razvitka RH

Sustav prostornog uređenja podijeljen je hijerarhijski, pri čemu se svi prostorni planovi nižih razina moraju uskladiti s prostornim planovima više razine. Jednako tako, prostorni planovi užih područja moraju biti usklađeni s prostornim planovima šireg područja na istoj razini.

Prostorni planovi uređenja općine određuju:

- građevinsko područje naselja, izdvojeno građevinsko područje izvan naselja i izdvojeni dio građevinskog područja naselja
- neizgrađeni dio građevinskog područja naselja, izdvojenog građevinskog područja izvan naselja i izdvojenog dijela građevinskog područja naselja za koje se ne donosi generalni urbanistički plan te neuređeni dio tih područja
- dio građevinskog područja naselja, izdvojenog građevinskog područja izvan naselja i izdvojenog dijela građevinskog područja naselja, za koje se ne donosi generalni urbanistički plan, planiran za urbanu preobrazbu i urbanu sanaciju
- obuhvat i područje primjene generalnog urbanističkog plana
- obuhvat i područje primjene urbanističkih planova uređenja koji se donose za građevinska područja naselja i izdvojena građevinska područja izvan naselja koje određuje grad, odnosno općina, a za koje se ne donosi generalni urbanistički plan
- koridore infrastrukture značajne za grad ili općinu, te propisuju
- uvjete provedbe svih zahvata u prostoru izvan građevinskih područja, osim zahvata državnog i županijskog značaja
- uvjete provedbe svih zahvata u prostoru u dijelu građevinskog područja naselja i dijelovima izdvojenog građevinskog područja izvan naselja koji određuje grad ili općina, a za koje se ne donosi generalni urbanistički plan ili urbanistički plan uređenja, kao ni za izdvojena građevinska područja naselja
- smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja građevinskih područja naselja i izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, a za koje se ne donosi generalni urbanistički plan.

Razlozi za donošenje Prostornog plana su sljedeći:

- Usklađivanje sa Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19)
- Usklađivanje s Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije br. 1/03, 04,5/05, 13/07, 9/13, 147/15, 154/21)
- Granice građevinskog područja prebaciti na nove topografsko-katastarske podloge u HTRS sustavu. Na novoj podlozi revidirat će se izgrađeni i neizgrađeni i neuređeni dio građevinskog područja
- Usklađivanje s posebnim zahtjevima javnopravnih tijela
- Manje korekcije građevinskih područja naselja mješovite namjene kao i zona isključive namjene sukladno zakonskim mogućnostima, potrebama lokalne zajednice i prispjelim zahtjevima. Preispitat će se ukidanje manje perspektivnih dijelova postojećih građevinskih područja.
- Omogućiti uređenje zona javne namjene i rekreacijskih površina.
- Omogućiti proširenje postojećih groblja, sukladno potrebama.

Svi planirani razlozi za izradu Prostornog plana odnose se na manje korekcije i unaprjeđenje uređenosti i komunalne opremljenosti postojećih građevinskih područja.

Prostorni plan se izrađuje s ciljem:

- Stvaranje planskih preduvjeta za usmjeravanje građevinskih područja sukladno interesima Općine i stanovnika
- Očuvanje prirodnih vrijednosti prostora
- Usklađenje sa zakonskim odrednicama i Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije
- Usklađenje sa zahtjevima javnopravnih tijela.

Pregledni prikaz svih intervencija Prostornog plana po temama dan je u **Tablica 1.** Izmjene Prostornog plana po temama.

Tablica 1. Izmjene Prostornog plana po temama

Tema	Promjene		Obrazloženje
	Tekstualni dio	Grafički dio	
<p>Opće odredbe</p> <p>Svrha plana je osiguranje razvoja Općine na načelima održivog razvoja koji će se ostvarivati tako da se omogući:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gospodarski razvoj zasnovan na <u>poljoprivredi</u> (dodaje se), proizvodnji s čistim tehnologijama, proizvodnim pogonima manjeg kapaciteta (SME), trgovini, turizmu te <u>ostalim djelatnostima</u> (dodaje se) <p>Plan se primjenjuje na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Područja za koja nije utvrđena obveza izrade UPU - Izgrađene i neizgrađene, a uređene dijelove građevinskog područja - Rekonstrukciju postojećih građevina - Za prometnu, komunalnu i drugu infrastrukturu unutar i izvan građevinskog područja - Za postavljanje integriranih solarnih panela <p>Plan se izrađuje u katastarskim podlogama u projekciji HTRS</p> <p>Za sve zahvate na neizgrađenom građevinskom području za koja nije donesen UPU, potrebno je ishoditi prethodnu suglasnost nadležnog tijela Općine</p>			
<p>Razvoj i uređenje površina naselja - Građevinska područja</p>			
Sportska i rekreacijska namjena	Da	Da	Dodaje se športsko-rekreacijski centar R2 u građevinskom području naselja. Planirana površina je oko 0,37 ha te se planira urediti bočalište i malonogometno igralište s pomoćnim i pratećim sadržajima. U obuhvatu je potrebno zadržati min 15% hortikulturno uređenih površina. Omogućava se i gradnja manjih klupskih prostorija s ugostiteljskim sadržajima, max. Površine 150 m ² .
Društvena namjena	Da	Ne	Uređuju se uvjeti za planiranje i smještaj objekata društvenih djelatnosti
			Briše se odredba da se predškolske ustanove planiraju za standard od 20 djece po skupini. Zadržava se gradnja dječjeg vrtića u Šestanovcu na građevinskoj čestici Samostana. Uređuju se uvjeti planiranja školskih sportskih dvorana (smanjenje površine na 1000m ²).

Groblje	Da	Ne	Dodaje se korištenje i namjena površina za gradnju u građevinskom području naselja
Mješovita namjena	Da	Ne	<p>Briše se naziv zona mješovite namjene i pripadajuće odredbe.</p> <p>Određuju se uvjeti hortikulturnog uređenja građevnih čestica.</p> <p>Omogućava se gradnja otvorenih bazena koji se ne smiju graditi unutar zaštićenih spomeničkih cjelina i zaštićenih pojedinačnih građevina kulturne baštine.</p> <p>Omogućava se postavljanje montažnih građevina na javno-prometnim i drugim javnim površinama. Moraju biti tipske i ne smiju ugrožavati kolni i pješački promet.</p> <p>Omogućava se postavljanje solarnih panela na postojećim građevinama i na građevnim česticama s postojećim građevinama svih namjena, osim unutar zaštićenih spomeničkih cjelina i zaštićenih pojedinačnih građevina.</p> <p>Građevinsko područje dijeli se na izgrađene i neizgrađene – uređene dijelove. Izgrađeni dio predviđen je za održavanje, obnovu, dovršavanje i uređenje rekonstrukcijom i sanacijom, dok neizgrađeni je predviđen za daljnji razvoj naselja.</p> <p>Uređuju se uvjeti za planiranje i smještaj gospodarskih i poslovnih djelatnosti u mješovitoj namjeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Povećavaju se minimalne veličine parcela za poslovne građevine s 400 do 1200m² na 500 do 3500 m² za poslovne i turističko-ugostiteljske građevine (hotel s pratećim sadržajima) - određene su minimalne udaljenosti građevine od ruba građevne čestice na 5,0 m <p>Isti uvjeti (članak 18) primjenjuju se i na zone isključive poslovne namjene u naselju (K) trgovački centar u Šestanovcu.</p> <p>Dodaju se uvjeti rekonstrukcije postojećih građevina</p> <p>Brišu se uvjeti izgradnje gospodarskih građevina u funkciji poljoprivrede koji se grade u sklopu građevinske parcele stambenog objekta</p>
Razvoj i uređenje površina izvan naselja – Građevinsko područje izvan naselja i Područje za gradnju izvan građevinskog područja			
Građevinsko područje izvan naselja	Da	Da	<p>U gospodarsku namjenu dodaje se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kamp/glamping T3

			- Groblje izgrađeno/neizgrađeno
Područje za gradnju izvan građevinskog područja	Da	Ne	<p>Dodaju se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Građevine namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji u funkciji obavljanja stočarske proizvodnje, poljodjelske proizvodnje i prerade stočarskih i biljnih proizvoda - Građevine namijenjene gospodarenju u šumarstvu, lovstvu i planinarstvu - Stambene i pomoćne građevine za osobne potrebe na građevnim česticama od 20 ha i više za potrebe seoskog turizma na građevnim česticama od 2ha i više - Građevina za gospodarenje otpadom – reciklažno dvorište <p>Briše se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rekreativna namjena - Groblje (izgrađeno(neizgrađeno))
GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA ZA IZDOJENE NAMJENE			
Gospodarske djelatnosti – proizvodna (I) namjena	Da	Da	<p>Određuju se gospodarske pretežito proizvodne i poslovne zone izvan naselja veće od 25ha: Šestanovac zapad (poslovna namjena) – 33,5 ha Dvorup – Katuni (proizvodna namjena) – 37,1 ha Za zone je potrebno izraditi UPU (za Šestanovac zapad je na snazi)</p>
Gospodarske djelatnosti – poslovna (K) namjena	Da	Da	<p>Određuju se gospodarske pretežito proizvodne i poslovne zone izvan naselja veće od 25ha: Šestanovac zapad (poslovna namjena) – 33,5 ha Dvorup – Katuni (proizvodna namjena) – 37,1 ha Za zone je potrebno izraditi UPU (za Šestanovac zapad je na snazi)</p>
Gospodarske djelatnosti - ugostiteljsko turistička (T1, T2,) namjena	Da	Da	<p>Unutar obuhvata plana u površine za smještaj izdvojenih ugostiteljsko-turističkih namjena dodaje se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - T3 – kamp/glamping <p>U obuhvatu ugostiteljsko – turističke namjene T3 kamp/glamping, uređuje se prostor namijenjen za pružanje usluga smještaja na otvorenom (kampiranje) i glampingu (glamurozan kamp - drvene kućice, kućice na stablima i sl.) te građevina namijenjenih za druge potrebe gostiju, sve sukladno posebnom Pravilniku.</p> <p>Maksimalni kapacitet je 60 ležajeva ili 30 jedinica s prosječno 2 ležaja po jedinici.</p>

			<p>Kamp /glamping zona planira se kao izdvojeni dio građevinskog područja naselja isključive gospodarske, ugostiteljsko turističke namjene T3 kamp – vrsta glamping.</p> <p>U kamp i glamping objektima pružaju se usluge smještaja na osnovnoj smještajnoj jedinici – kampiranje, usluge prehrane, iznajmljivanja pokretne opreme za kampiranje (glamping kućica i sl.), bavljenja športom i rekreacijom, edukacijske i druge usluge u funkciji turističke ponude.</p> <p>Oprema za kampiranje je od čvrstog materijala, nije čvrsto vezana za tlo (može se maknuti), neuobičajenog je oblika ili je prostorno postavljena na neuobičajen način, sa ili bez kupaonice. Izbjegava se postavljanje klasičnih šatora.</p> <p>Kamp mora imati zajedničke sadržaje i osnovne smještajne jedinice.</p> <p>Zajednički sadržaji su recepcija, prometnice unutar objekta, sanitarni čvor za goste u zajedničkim sadržajima, ugostiteljske sadržaje i/ ili objekte za pružanje usluga jela i pića, prostorije ili prostore za šport i rekreaciju, druge prostorije i prostore u funkciji turističke ponude i uređen okoliš.</p> <p>Katnost objekata zajedničkih sadržaja je prizemlje i kat završno s ravnim ili kosim krovom, a objekti za pružanje ugostiteljskih usluga i smještaj djelatnika mogu imati i podrum, maksimalne kote vijenca 6,0 metara od najniže kote uređenog terena uz objekt.</p> <p>Maksimalna izgrađenost ovog građevinskog područja može biti 10 %, a najmanje 40 % ovog građevinskog područja mora biti uređeno kao parkovni nasadi i zelenilo.</p> <p>Vodoopskrbu zone potrebno je riješiti priključkom na mjesni vodoopskrbni sustav. Odvodnju otpadnih voda moguće je riješiti zasebnim uređajem za pročišćavanje otpadnih voda do priključka na kanalizacijsku mrežu, a sve sukladno posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela.</p> <p>Na ulazu u zonu potrebno je planirati parkiralište, kapaciteta, sukladno posebnom Pravilniku o kategorizaciji.</p> <p>Za ove zone obvezna je izrada UPU kroz čiju se izradu mora odrediti polikromija boja za objekte, te se moraju utvrditi kriteriji za izbor boja u odnosu na krajobraz, struktura i tekstura pročelja kao i svih značajnijih površina unutar zahvata.</p> <p>Definirane su ugostiteljsko-turističke zone izvan naselja:</p> <p>UPU Kreševo T2 – Kreševo turističko naselje – 14,9 ha, max 1000 ležajeva</p>
--	--	--	---

			<p>UPU Žeževica T2 – Sakala Žeževica turističko naselje – 6,4ha, max. 160 ležajeva</p> <p>UPU Šestanovac T3 – kamp/glamping – 1,3 ha, max 60 ležajeva (dodaje se)</p> <p>UPU Šestanovac T1 – Hotel Čvorište – 3,70 ha (povećanje s 3,4 ha), max 190 ležajeva</p>
Športsko-rekreacijska namjena (R1, R4)	Da	Da	<p>Definiraju se građevinska područja izvan naselja športske namjene:</p> <p>UPU Kreševo R1 – Golf igralište Šestanovac, 120 ha (smanjeno sa 128ha)</p> <p>UPU Šestanovac R4 – Nejašmić – Šestanovac (športski centar) – 2,8ha</p> <p>UPU Grabovac R4 – Grabovac (športski centar) – 5,8 ha</p>
	Da	Ne	<p>Za ove zone obvezna je izrada UPU.</p> <p>Golf</p> <p>U okviru natjecateljskog golf igrališta briše se mogućnost zgrada za turistički smještaj kapaciteta 500 ležaja (hotel i turističko naselje).</p> <p>Unutar zahvata golf igrališta omogućuje se graditi klupsku kućicu bez smještajnih kapaciteta, pomoćne i servisne zgrade, infrastruktura i prometna infrastruktura.</p>
	Da	Ne	<p>Za potrebe navodnjavanja golf igrališta potrebno je koristiti površinske vode i vodotok, ili izgraditi zatvoreni sustav pročišćavanja i odvodnje otpadnih voda zone pratećih sadržaja te ponovna uporaba istih voda. Voda iz vodoopskrbnog sustava ne smije se koristiti pri održavanju golf terena, osim u izvanrednim uvjetima dugotrajnih suša, i to samo u kratkim vremenskim periodima i kada nije prioritetna vodoopskrba stanovništva (noćni režim korištenja).</p> <p>Športski centri</p> <p>Unutar površine namijenjene za uređenje športskog centra moguće je izgraditi više istovjetnih ili različitih zatvorenih športskih objekata, otvorenih i/ili natkrivenih športskih terena i pratećih sadržaja, kao i građevina pomoćne namjene i parkirališta. Uređuju se uvjeti planiranja i gradnje, uključivo izgradnje smještajnih jedinica</p> <p>U ovim zonama moguća je izgradnja objekata smještajnih kapaciteta iz skupine hoteli. Centri se grade prema sljedećim kriterijima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najmanje 40% površine mora biti uređeno kao parkovni nasadi i prirodno zelenilo - do 40 % površine može se planirati za gradnju zatvorenih športskih objekata, otvorenih i/ili natkrivenih športskih terena i pratećih sadržaja,

			<ul style="list-style-type: none"> - ukupna tlocrtna bruto površina zatvorenih športskih objekata može iznositi najviše 10% površine planirane za izgradnju otvorenih i zatvorenih športskih terena i pratećih sadržaja, odnosno najviše 4% ukupne površine zone - ukupna tlocrtna bruto površina građevina pratećih sadržaja može iznositi najviše 5% površine planirane za izgradnju otvorenih i zatvorenih športskih terena i pratećih sadržaja, odnosno najviše 2% ukupne površine zone - minimalno 70% ukupne tlocrtna bruto površina građevina pratećih sadržaja mora biti namijenjeno za izgradnju pratećih športskih sadržaja (spremišta, svlačionice, sanitarni čvorovi). Preostali dio ukupne tlocrtna bruto površina građevina pratećih sadržaja može biti namijenjeno izgradnji objekata za pružanje ugostiteljskih usluga iz skupine restorani, barovi i sl. (osim noćnog bara, noćnog i disko kluba) - katnost objekata pratećih sadržaja koji se grade kao zasebni objekti može biti prizemlje (max visina vijenca 4,0 m) završno sa ravnim ili kosim krovom - maksimalno 20% površine ove zone može se planirati za izgradnju smještajnih kapaciteta - ukupna tlocrtna površina smještajnih objekata može iznositi najviše 30% površine planirane za izgradnju smještajnih kapaciteta , odnosno najviše 6% ukupne površine zone, - smještajne građevine za vrstu hoteli i aparthoteli mogu imati najvišu katnost od 5 nadzemnih etaža te više podrumskih etaža završno s ravnim ili kosim krovom - smještajne građevine za vrstu turističko naselje i turistički apartmani mogu imati najvišu katnost podrum, prizemlje i kat završno s ravnim ili kosim krovom - smještajni kapacitet objekata određuje se sukladno broju i veličini športskih sadržaja odnosno max broju korisnika koji mogu istovremeno koristiti te sadržaje - smještajni objekti se ne mogu graditi i uporabljivati prije izgradnje športskih sadržaja
<p>Groblja</p>	<p>Da</p>	<p>Ne</p>	<p>Prostornim planom utvrđena je lokacija postojećih groblja u izdvojenom građevinskom području izvan naselja, kao i potreba širenja postojećih lokacija sukladno potrebama i važećim propisima i prema posebnom programu.</p> <p>Propisuju se uvjeti planiranja groblja.</p> <p>Osim grobnih mjesta unutar površine predviđene za groblje mogu biti smješteni prateći sadržaji (cvjećarnica, sanitarni čvor). Planom je predviđeno da se u sklopu površina predviđenih za groblje omogućava izgradnja crkve i mrtvačnice.</p> <p>Promet u mirovanju, broj parkirališta predvidjeti i dimenzionirati za svaki od navedenih sadržaja u skladu sa normativima.</p>

			<p>Spomen park Čikeši – Žeževica 3,9 ha, Planom je planirano uređenje spomen parka uz postojeće groblje prema kartografskom prikazu 4.7 „Građevinska područja“ u mjerilu 1:5000. Za navedenu zonu je potrebno izraditi Urbanistički plan uređenja. Dio planirane površine se Urbanističkim planom uređenja može urediti za športsko rekreacijsku namjenu.</p>
<p>GRADNJA IZVAN GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA</p> <p>Omogućuje se gradnja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - građevine namijenjene poljoprivrednoj proizvodnji (u funkciji obavljanja stočarske proizvodnje, poljodjelske proizvodnje i prerade stočarskih i biljnih proizvoda) - poljoprivredno dobro (PD) - farma (F) - građevine namijenjene gospodarenju u šumarstvu, lovstvu i planinarstvu - lovački dom (LD) - uzgajalište domaćih i divljih životinja (rekreacijsko-edukacijska namjena) (UZ) - stambene i pomoćne građevine za osobne potrebe na građevnim česticama od 20 ha i više i za potrebe seoskog turizma na građevnim česticama od 2 ha i više - površine infrastrukturnih sustava - zračna luka (IS1) – projekt u istraživanju - solarna elektrana (IS2) – potencijalna lokacija - vjetroelektrana (IS3) – potencijalna lokacija - trafostanica 110/30 kV (IS4) - građevina iz sustava za zbrinjavanje otpada (reciklažno dvorište) <p>Briše se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rekreacijska namjena - groblje - građevina iz sustava za zbrinjavanje otpada (pretovarna stanica) 			
<p>Stambene i pomoćne građevine za osobne potrebe na građevnim česticama od 20ha i više i za potrebe seoskog turizma na česticama od 2 ha i više</p>	<p>Da</p>	<p>Ne</p>	<p>Omogućuje se gradnja stambenih i pomoćnih građevina za osobne potrebe i za potrebe seoskog turizma.</p> <p>Uređuju se kriteriji za gradnju stambenih i pomoćnih građevina za vlastite potrebe.</p> <p>Uređuju se kriteriji gradnje zgrada za potrebe seoskog turizma, OPG-a, te pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu</p>

Građevine u funkciji obavljanja stočarske, poljodjelske proizvodnje i prerade stočarskih i biljnih proizvoda.	Da	Ne	Propisuju se uvjeti za izgradnju građevina namijenjenih poljoprivrednoj proizvodnji, što podrazumijeva bavljenje poljoprivredom kao registriranom osnovnom djelatnošću.
Športsko-rekreacijska igrališta i građevine namijenjene gospodarenju šumama, lovstvu i planinarstvu	Da	Ne	<p>Briše se mogućnost gradnje objekata u funkciji turizma, te streljane uz lovački dom.</p> <p>Od rekreacijskih sadržaja mogu se graditi samo manja rekreacijska igrališta, bez pratećih objekata, adrenalinski park (dodaje se).</p> <p>Propisuju se kriteriji za gradnju športsko-rekreacijskih igrališta na otvorenom.</p> <p>Omogućuje se uređenje biciklističkih staza i šetnica do 2m širine koji se ne smiju asfaltirati ni betonirati.</p>
INFRASTRUKTURA			
Željezničke građevine	Da	Ne	<p>Kao građevine od važnosti za Državu na području Općine definiraju se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jadranska željeznička pruga - Željeznička postaja Šestanovac (planirana) <p>Da</p> <p>Ne</p> <p>Kao građevine od važnosti za Županije definiraju se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slobodna carinska zona, planirana (novo) <p>Da</p> <p>Ne</p> <p>Definiraju se parametri za razradu dokumentacije za izgradnju Jadranske željezničke pruge.</p> <ul style="list-style-type: none"> - maksimalna brzina putničkih vlakova $v=160$ km/h, - maksimalna brzina teretnih vlakova $v = 120$ km/h, - mješoviti promet (putnički + teretni), - međustanični razmak $L = 20 - 30$ km i - dvokolosječna pruga s mogućnošću prve faze izgradnje kao jednokolosječna pruga <p>Kod određivanja ostalih parametara (slobodni profil, tovarni profil, razmak osi kolosijeka, dozvoljene mase po dužnom metru, duljina perona, najmanja korisna duljina kolosijeka i dr.) moraju se koristiti norme za međunarodne željezničke linije.</p> <p>Planira se novi željeznički kolodvor Šestanovac na trasi planirane Jadranske željezničke pruge.</p>

			<p>Objekti na trasi željezničke pruge moraju se graditi u skladu s mjerama zaštite i svim ekološkim kriterijima. Prije početka gradnje potrebno je provesti istraživanja (Konzervatorsko-krajobrazne podloge) s detaljnim dokumentiranjem i valorizacijom lokaliteta i neposrednog područja u cilju utvrđivanja njegove vrijednosti, sadržaja, stanja i obuhvata te propisivanja smjernica zaštite cjelokupnog područja.</p>
Cestovni promet	Da	Ne	<p>Unutar koridora planirane brze ceste ne dopušta se gradnja građevina do ishođenja akta o gradnji za cestu (ili njezin dio na koji je orijentirana građevina). Aktom o gradnji za gradnju ili rekonstrukciju ceste obvezno treba odrediti način rješavanja odvodnje oborinskih voda radi sprečavanja štetnih utjecaja na okoliš. Ukoliko se građevna čestica nalazi u koridoru planirane prometnice, potrebna je suglasnost nadležnog javnopravnog tijela.</p> <p>Za brzu cestu propisuje se zaštitni pojas od 40m. (dodaje se).</p> <p>Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije planirana je zaobilaznica Šestanovca.</p>
	Da	Da	<p>Potrebno je poduzeti mjere rekonstrukcije trase i čvorišta te rasterećenja postojećeg dužobalnog pravca (državna cesta br. 8), osposobljavanjem jednog od zaobalnih alternativnih koridora. Ostvarenje ovog cilja moguće je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izmještanjem i rekonstrukcijom D-62 na dionici Šestanovac – Zagvozd - Lovrinčevići sa zaobilaznicom središta Zagvozda i Grabovca. - Izmještanjem i rekonstrukcijom DC-39 na dionici Dupci-Šestanovac-Cista Provo-BIH. - Izmještanje i rekonstrukcija ŽC 6179 na cijeloj dužini koje omogućava funkcionalnu alternativu DC 60, i vezu od DC 60 na DC52 (na čvor Zagvozd – A1) <p>Za planirani priključak na državnu cestu ili rekonstrukciju postojećih priključaka potrebno je izraditi projektnu dokumentaciju u skladu s Pravilnikom o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javnu cestu (NN 95/14) te ishoditi suglasnost hrvatskih cesta d.o.o. u skladu s člankom 51. Zakona o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19 i 144/21).</p> <p>U cilju zaštite državne ceste potrebno je poštivati zaštitni pojas u skladu s člankom 55. Zakona o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19 i 144/21).</p>

Promet u mirovanju	Da	Ne	<p>Uređuju se normativi za broj parkirališnih ili garažnih mjesta zavisno od namjene, pri čemu se povećava površina po 1PM, odnosno smanjuje broj PM u obuhvatu</p> <p>Za autobusni kolodvor propisuje se potreba za prometno-tehnološkim projektom s izračunom broja PM</p>
Pošta i telekomunikacije	Da	Ne	<p>Određuju se uvjeti za planiranje koridora za novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - za općinsko središte: podzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina - za ostala naselja: podzemni i/ili nadzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina - za međunarodno, magistralno i međumjesno povezivanje: podzemno slijedeći koridore prometnica ili željezničkih pruga. Iznimno, kada je to moguće, samo radi bitnog skraćivanja trasa, koridor se može planirati i izvan koridora prometnica ili željezničkih pruga vodeći računa o pravu vlasništva. - Za izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničkih komunikacijskih vodova planirati dogradnju, odnosno rekonstrukciju te eventualno proširenje radi implementacije novih tehnologija i/ili kolokacija odnosno potreba novih operatora, vodeći računa o pravu zajedničkog korištenja od strane svih operatora. - Novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje komunikacijskih usluga putem elektromagnetskih valova, bez korištenja vodova, odrediti planiranjem postave baznih stanica i njihovih antenskih sustava na antenskim prihvata na izgrađenim građevinama i rešetkastim i/ili jednocjevnim stupovima u gradovima, naseljima i izvan njih, bez detaljnog definiranja (točkastog označavanja) lokacija različito za: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gradove i gusto naseljena područja ili njihove dijelove i to posebno za brdovito i posebno za ravničasta područja ▪ Ostala naselja i to posebno za brdovita i ravničarska područja; <p>Vodeći računa o mogućnosti pokrivanja tih područja radijskim signalom koji će se emitirati radijskim sustavima smještenim na te antenske prijvate (zgrade i/ili stupove) uz načelo zajedničkog korištenja od strane svih operatora-koncesionara, gdje god je to moguće.</p> <p>Pri određivanju detaljnijeg položaja samostojećeg antenskog stupa za prijem i emitiranje signala potrebno je izbjegavati gradnju na područjima namijenjenima pretežito stanovanju. Iznimno, izgradnja samostojećih antenskih stupova na spomenutim područjima moguća je ukoliko se</p>

			<p>drugačije ne može osigurati kvalitetna pokrivenost signalom elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme. Samostojeći antenski stupovi za prijem i emitiranje signala ne mogu se graditi na područjima namijenjenim za zdravstvene, predškolske i školske sadržaje i javne parkove. Ukoliko je neophodno graditi samostojeći antenski stup unutar građevinskog područja, prioritetno odabrati smještaj unutar područja gospodarske, komunalno-servisne, infrastrukturne i slične namjene.</p> <p>Ne planirati smještaj samostojećih antenskih stupova na područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode, a posebice na područjima zaštićenim u kategoriji nacionalni park, strogi rezervat i posebni rezervat, te ostalim kategorijama ukoliko zaštićeno područje obuhvaća malu površinu</p>
<p>Dalekovodi</p>	<p>Da</p>	<p>Da</p>	<p>Kao građevine od važnosti za Državu na području Općine definiraju se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dalekovod 400 kV Dobrinjče – HE Zakučac - Dalekovod 400 kV Konjsko-Zagvozd <p>Briše se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dalekovod 400 kV Mostar-Zakučac, planirani <p>Kao građevine od važnosti za Županije definiraju se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trafostanica TS 30/110 kV Katuni - DV 110 kV Kraljevac – Lukovac - DV 110 kV Kraljevac – Katuni - DV 110 kV Katuni - Zagvozd - <p>Briše se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - TS 110/30 Katuni - DV 110 kV Kraljevac – Imotski - DV 110 kV Kraljevac – Buško Blato <p>Za dalekovode na području Općine propisuju se širine zaštitnih koridora kako slijedi,</p> <ul style="list-style-type: none"> - dalekovod 400kV - zaštitni koridor 80 metara (40 + 40 od osi DV-a), - dalekovod 400 kV - zaštitni koridor 70 metara (35 + 35 od osi DV-a), - dalekovod 220kV - zaštitni koridor 50 metara (25 + 25 od osi DV-a),

			- dalekovod 110 kV - zaštitni koridor 40 metara (20 + 20 od osi DV-a),
Energetika – sunčane elektrane	Da	Ne	<p>Planom se predviđa izgradnja sunčanih elektrana i ostalih pogona za korištenje energije sunca.</p> <p>Briše se mogućnost izgradnje solarne elektrane toplane na energiju sunca.</p> <p>Uređuju se kriteriji za određivanje površina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - solarne elektrane-toplane se ne mogu graditi na poljoprivrednom zemljištu I. i II. bonitetne klase, (briše se) - Sunčane elektrane nije dozvoljeno graditi na osobito vrijednom poljoprivrednom zemljištu (P1) i vrijednom obradivom zemljištu (P2) i površinama pod višegodišnjim nasadima koji su dio tradicijskog identiteta agrikulturnog krajolika. (dodaje se) - provedeni istražni radovi, - ovi objekti ne mogu se graditi na područjima izvorišta voda, zaštićenih dijelova prirode i krajobraznih vrijednosti, - veličinu i smještaj površina odrediti sukladno analizi zona vizualnog utjecaja, - površine odrediti na način da ne stvaraju konflikte s telekomunikacijskim i elektroenergetskim prenosnim sustavima, - sunčane elektrane i ostali pogone za korištenje energije sunca se sastoje od više cjelina (solarnih i fotonaponskih modula spremnika tople vode, elektroenergetskih objekata-strojeva, instalacija i mreža, razvoda i instalacija tople vode, priključka na lektroenergetsku mrežu, itd.). Prostor ispod solarnih i fotonaponskih modula je slobodan i koristi se u skladu s namjenom prostora, - interni rasplet elektroenergetske mreže u sunčanoj elektrani mora biti kabliran, - predmet zahvata u smislu građenja je izgradnja sunčanih elektrana, pristupnih puteva, kabliranja i TS, - nakon isteka roka amortizacije objekti se moraju zamijeniti ili ukloniti, te zemljište privesti prijašnjoj namjeni, - udaljenost sunčane elektrane od prometnica visoke razine uslužnosti je minimalno 200 metara zračne linije, - udaljenost od ostalih prometnica minimalno 100 metara zračne udaljenosti, - udaljenost od granice naselja i turističkih zona minimalno 500 metara zračne udaljenosti, - udaljenost od zračne luke je minimalno 400 metara izvan uzletno-sletnog koridora, (briše se) - udaljenost od zračne luke potrebno je odrediti u skladu s međunarodnim propisima, a minimalno 800 metara izvan uzletno-sletnog koridora (dodaje se) - moguće je natkrivanje odmorišta uz autocestu postavljanjem sunčanih elektrana (dodaje se) - ovi objekti grade se u skladu sa ekološkim kriterijima i mjerama zaštite okoliša.

			<p>Za potrebe izgradnje, montaže opreme i održavanja sunčanih elektrana dozvoljava se izgradnja prilaznih makadamskih puteva unutar prostora elektrane.</p> <p>Priključak na javnu cestu moguć je uz suglasnost nadležnog društva za upravljanje, građenje i održavanje pripadne javne ceste i u skladu s važećim propisima.</p> <p>Prilikom formiranja područja za gradnju sunčanih elektrana (i drugih obnovljivih izvora energije) potrebno je nadležnom konzervatorskom odjelu dostaviti planove postavljanja mjernih stanica, te korištenja i probijanja pristupnih puteva s obzirom da su već u toj fazi moguće devastacije i štete na kulturnoj baštini, u prvom redu arheološkim lokalitetima.</p> <p>U postupku konačnog određivanja površina za gradnju sunčanih elektrana osobito je potrebno valorizirati površine šuma i šumskog zemljišta u svrhu očuvanja stabilnosti i bioraznolikosti šumskog ekosustava, na način da se ne usitnjavaju šumski ekosustavi i ne umanjuju boniteti staništa divljih životinja.</p> <p>Unutar površina određenih kao makrolokacije za izgradnju sunčanih elektrana, površine šuma i šumskih zemljišta tretiraju se kao površine u istraživanju.</p> <p>Povezivanje, odnosno priključak sunčane elektrane na elektroenergetsku mrežu sastoji se od: pripadajuće trafostanice smještene u granici obuhvata planirane sunčane elektrane i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu.</p> <p>Sunčani kolektori mogu se planirati prostornim planovima općina i gradova kao energetska potpora sustava vodoopskrbe (vodocrpilišta, crpne stanice, sustavi za odvodnju i pročišćavanje). Planiranje ovakvih sunčanih kolektora moguće je samo u zaobalnom dijelu Županije. Ovi objekti mogu se postavljati kao krovni prihvat (na krovovima građevina ili unutar građevinske parcele s tim da ne zauzimaju više od 40% njene površine</p>
<p>Energetika - vjetroelektrane</p>	<p>Da</p> <p>Da</p>	<p>Da</p> <p>Ne</p>	<p>Određene su dvije makrolokacije vjetroelektrana: Katuni i Brdo umovi.</p> <p>Dopisuju se uvjeti i kriteriji za određivanje površina:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sukladno smjernicama Stručnog priručnika za procjenu utjecaja zahvata na velike zvijeri, sustav sunčanih elektrana planirati na međusobnoj udaljenosti od minimalno 1 km te na istoj

			<p>udaljenosti od postavljenih vjetroagregata kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri očuvali migracijski koridori velikih sisavaca,</p> <ul style="list-style-type: none"> - u daljnjim fazama razvoja projekata, smještaj sunčanih elektrana ograničiti izvan površina uređajnih razreda visokih šuma te vrijednih panjača, a prostorni položaj navedenih uređajnih razreda potrebno je utvrditi koristeći podatke programa gospodarenja šumama predmetnih gospodarskih jedinica, - nakon isteka roka amortizacije objekti se moraju zamijeniti ili ukloniti, te zemljište privesti prijašnjoj namjeni. <p>Uvodi se mogućnost planiranja postrojenja za pohranu električne energije. Postrojenje za pohranu električne energije ("Energy Storage") su uređaji kojima se osigurava konstantna opskrba električnom energijom, posebno u slučaju korištenja energije iz obnovljivih izvora (vjetroelektrane, sunčane elektrane). Ova postrojenja grade se izvan građevinskog područja u blizini većih trafostanica odgovarajućeg napona i snage, a sastoje se od više tipskih funkcionalnih kontejnera koji su povezani međusobno i dalekovodom s trafostanicom. Postrojenje se gradi na način da se u najvećoj mogućoj mjeri koriste neotrovni i nezapaljivi materijali te provodi zaštita od incidentnih situacija. Manja postrojenja za pohranu električne energije ("Energy Storage") do 10 MW, mogu se graditi unutar prostora planiranog za razvoj obnovljivih izvora energije (vjetroelektrana i sunčanih elektrana).</p>
<p>Plinoopskrba</p>	<p>Da</p>	<p>Ne</p>	<p>Uređuju se uvjeti gradnje plinoopskrbne mreže</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaštitni koridor magistralnog plinovoda unutar kojeg je zabranjena bilo kakva gradnja bez suglasnosti društva nadležnog za upravljanje plinovodom iznosi 60 m (30 m obostrano od osi plinovoda). U postupku odobrenja zahvata u prostoru u koridorima plinovoda potrebno je poštovati uvjete iz važećih propisa. - Horizontalni i vertikalni razmaci između plinske cijevi i ostalih građevina komunalne infrastrukture (instalacija) bit će u skladu sa važećom zakonskom regulativom. - Smještaj trase planiranih plinovoda utvrđuje se u pojasu pješačkih staza i kolnika, sukladno propisima DIN 1998. - Cijevi plinovoda potrebno je polagati s nadslojem min 1,2 m u prometnici i pješačkim stazama, odnosno 0,8 m u zelenoj površini. U slučaju manjeg nadsloja potrebno je izvesti zaštitu cijevi. - Prijelazi plinovoda ispod ceste, vodotoka ili željezničke pruge izvode se obavezno u zaštitnim cijevima. - Projektiranje i izgradnja distributivne plinske mreže mora biti izvršeno sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

			Korekcije trasa i položaja plinovoda ili djelomično izmještanje objekata koje proizlaze iz provedenih studija iz područja zaštite prirode, zaštite okoliša i zaštite kulturnih dobara, ne smatraju se izmjenom Plana.
Vodopostroba i odvodnja	Da	Ne	Način odvodnje, priključenja, pročišćavanja i ispuštanja u prijemnik otpadnih voda uskladit će se odredbama „Odluke o odvodnji otpadnih voda Aglomeracije Omiš“.
MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA			
Zaštita kulturne baštine	Da	Ne	<p>Određuju se nepokretna kulturna dobra prema vrstama, te se navode dobra upisana u Registar kulturnih dobara.</p> <p>Prije početka bilo kakvih zahvata, promjena i intervencija na kulturnim dobrima (nepokretnom kulturnom dobru, kao i na području unutar granica kulturnog dobra), potrebno je od Konzervatorskog odjela u Imotskom zatražiti potrebne suglasnosti, uvjete i mišljenje, odnosno ishoditi sve potrebne akte za odobrenje bilo kakve intervencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posebne uvjete zaštite - u postupku izdavanja lokacijske dozvole, u postupku izdavanja građevinske dozvole, za građenje i radove koji se obavljaju na temelju glavnog projekta, a za koje nije potrebno ishoditi građevinsku dozvolu. - prethodno odobrenje za radove - za građenje i radove koji se ne obavljaju na temelju glavnog projekta te za radnje koje se prema posebnom propisu ne smatraju građenjem. Nadležno tijelo ovlašteno je prije izdavanja prethodnog odobrenja prema potrebi utvrditi posebne uvjete zaštite kulturnog dobra. <p>Sve građevinske i druge intervencije na sakralnim i civilnim kulturnim dobrima (registriranim, preventivno zaštićenim ili evidentiranim) određuju se isključivo temeljem detaljne planske i projektno-tehničke dokumentacije (arhitektonski projekt sa troškovnikom radova, projekt građevinsko-konstruktivne sanacije, dokumentacija protupotresnog ojačanja objekta) kojima obavezno prethode arhitektonski snimak postojećeg stanja te po potrebi konzervatorska studija/elaborat, konzervatorsko-restauratorski i arheološki istražni radovi. Na temelju ranije spomenute dokumentacije potrebno je ishoditi posebne uvjete zaštite i prethodno odobrenje za radove od Konzervatorskog odjela u Imotskom. Dokumentaciju moraju izraditi projektanti sa licencom, odnosno dopuštenjem za obavljanje poslova zaštite i očuvanja kulturnih dobara koje izdaje</p>

			Ministarstvo kulture i medija. Radove treba izvesti pod stručnim nadzorom konzervatora Konzervatorskog odjela u Imotskom.
Područja arheološke baštine	Da	Ne	<p>Uređuju se mjere zaštite arheoloških lokaliteta</p> <p>Arheološka nalazišta, lokaliteti i zone koji su istraženi ili potencijalni, predstavljaju važan element kulturne baštine, značajan za povijesni i kulturni identitet prostora. Na području Općine Šestanovac samo ih je vrlo malen broj istražen, dokumentiran i prezentiran. Upravo zbog stupnja neistraženosti svrstavaju se u grupu ugroženih i najmanje zaštićenih kulturnih dobara. Većina lokaliteta indicirana je na temelju slučajnih nalaza, no veći broj čini skupina potencijalnih nalazišta, pretpostavljenih na temelju indikativnih toponima, geomorfološkog položaja, povijesnih podataka, kontinuiteta naseljavanja, te brojna područja uz materijalne ostatke povijesnih građevina.</p> <p>Arheološka nalazišta, lokalitete i zone utvrđene ovim Planom potrebno je detaljno istražiti, te planskim dokumentima nižeg reda utvrditi način njihovog korištenja. Unutar izgrađenih područja naselja preporuča se detaljno istraživanje arheoloških lokaliteta do sterilnog sloja te će se, sukladno rezultatima valorizacije, odlučiti o mogućnostima gradnje. Na izuzetno važnim arheološkim lokalitetima gradnja neće biti moguća.</p> <p>Zaštita arheološke baštine regulirana je odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99 i 62/20) u člancima 45. - 50.</p> <p>Na području arheološkog lokaliteta, nalazišta ili zone te u njihovoj neposrednoj blizini, potrebno je prije svih zahvata, intervencija i radova, od nadležnog Konzervatorskog odjela u Imotskom ishoditi sve potrebne zakonom propisane suglasnosti i akte prema člancima 60., 61., 61.a, 61.b i 62: Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 152/14, 62/20, 117/21): posebne uvjete zaštite i prethodno odobrenje za radove.</p> <p>Na području arheološkog lokaliteta, nalazišta ili zone u kojem se predviđa izgradnja objekata bilo kakve vrste, obvezuje se nositelj zahvata (investitor) da tijekom izrade istražnih radova osigura arheološko istraživanje i sondiranje terena, rezultat kojeg mora biti detaljno pozicioniranje arheoloških nalaza u prostoru i njihova valorizacija. Ovisno o rezultatima istraživanja, nadležno tijelo odlučiti će da li je gradnja moguća, odnosno ako je gradnja moguća, u kojem obliku i pod kakvim uvjetima. Arheološka istraživanja se provode na temelju rješenja nadležnog Konzervatorskog odjela, a troškove navedenih istraživanja snosi investitor.</p> <p>Sukladno članku 45. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, ako se pri izvođenju građevinskih ili bilo kojih drugih radova koji se obavljaju na površini ili ispod površine tla naiđe na</p>

			arheološko nalazište ili nalaze, izvođač radova dužan je prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja obavijestiti nadležno tijelo za zaštitu kulturnih dobara, koje će poduzeti mjere osiguranja i zaštite nalaza ili nalazišta, a koje može donijeti i rješenje o privremenoj obustavi radova te daljnjem postupanju sukladno članku 46. ranije spomenutog Zakona.
Mjere zaštite kultiviranog krajolika	Da	Ne	Uređuju se mjere zaštite kulturnih krajobraza. Potiče se obnova zapuštenih suhozidnih krajolika s vinogradima i maslinicima
MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ			
Mjere zaštite i spašavanja	Da	Ne	Primjenjuju se odredbe važećih propisa i dokumenata propisanih posebnim zakonom, a osobito: <ul style="list-style-type: none"> - Procjena rizika od velikih nesreća za Općinu Šestanovac - Zakon o sustavu civilne zaštite (NN broj 82/15, 118/18, 31/20 i 20/21). - Pravilnik o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora (NN broj 29/83, 36/85 i 42/86.) - Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (NN broj 49/17). - Pravilnik o postupku uzbunjivanja stanovništva (NN broj 69/16). - Pravilnik o tehničkim zahtjevima sustava javnog uzbunjivanja stanovništva (NN broj 69/16) - Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (NN broj 44/14, 31/17 i 45/17). - Zakon o prostornom uređenju (NN broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19) - Zakon o zaštiti okoliša (NN broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18).
MJERE PROVEDBE PROSTORNOG PLANA			
Obveza izrade prostornih planova detaljnije razine	Da	Da	Planom se utvrđuje obveza izrade prostornih planova užih područja: <p>UPU Kreševo R1 – Gold igralište</p> <p>UPU Šestanovac R4 – športski centar</p> <p>UPU Grabovac R4 – športski centar</p>

			UPU Šestanovac K – Šestanovac istok UPU Katuni K UPU Šestanovac T1 – hotel UPU Kreševo T2 – turističko naselje UPU Žeževica T2 – turističko naselje UPU Šestanovac T3 – kamp/glamping
Rekonstrukcija postojećih građevina izvan građevinskog područja	Da	Ne	Propisuju se uvjeti rekonstrukcije

3. ODNOS PROSTORNOG PLANA S DRUGIM ODGOVARAJUĆIM PLANOVIMA I PROGRAMIMA

Sukladno odredbama *Zakona o zaštiti okoliša* (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) i Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 3/17), Strateška studija procjenjuje i usklađenost Prostornog plana s ostalim relevantnim planovima i programima te način na koji su ciljevi zaštite i očuvanja okoliša i prirode uzeti u obzir pri izradi dokumenta. U tu svrhu, kao i svrhu određivanja ciljeva zaštite okoliša strateške procjene, analizirani su dokumenti navedeni u nastavku, dok je sama analiza prikazana u Prilogu 2 strateške studije (KNJIGA I).

Popis analiziranih dokumenata:

- Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/21)
- Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine (NN 72/17)
- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17) i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99, 84/13)
- Program ruralnog razvoja 2014.-2020.
- Strategija razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030. godine
- Glavni plan razvoja turizma Splitsko – dalmatinske županije
- Strategija prometnog razvoja RH za razdoblje od 2017. do 2030. godine (NN 84/17)
- Strategija upravljanja vodama (NN 91/08)
- Plan upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. (NN 66/16)
- Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za razdoblje do 2030. godine (147/21)
- Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije za razdoblje do 2030. godine
- Nacionalna šumarska politika i strategija (NN 120/03)
- Plan zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u RH za razdoblje od 2013. do 2017. godine (NN 139/13)
- Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (NN 25/20)
- Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan za Republiku Hrvatsku za razdoblje od 2021. godine do 2030. godine
- Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20)
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN130/05)
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. (NN 3/17)

- Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje od 2021. do 2030. (NN 147/21)
- Program razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje od 2021. do 2030. (NN 143/21)
- Plan razvoja Splitsko-dalmatinske županije 2022.-2027.
- Strateški razvojni program Općine Šestanovac za razdoblje od 2015. do 2020.

4. PODACI O POSTOJEĆEM STANJU OKOLIŠA NA PODRUČJU OBUHVATA PROSTORNOG PLANA I PROCJENA MOGUĆEG RAZVOJA OKOLIŠA BEZ PROVEDBE PROSTORNOG PLANA

Ovo poglavlje daje opis trenutnog stanja okoliša na području Općine Šestanovac, u cilju pružanja konteksta za razumijevanje potencijala za razvoj pozitivnih i negativnih učinaka koji mogu proizaći iz provedbe Prostornog plana. Pored trenutnog, opisani su i trendovi razvoja stanja određene sastavnice okoliša, kao i stanje te razvoj glavnih gospodarskih sektora, kako bi se identificirali pritisci koje ti sektori čine na okoliš.

Osnovu za prikupljanje podataka činili su javno dostupni podaci različitih sektorskih dokumenata državne i regionalne razine, a koji su usuglašeni s mišljenjima javnopravnih tijela koja su sudjelovala u postupku određivanja sadržaja studije, odnosno koja su dostavila tijela koja sudjeluju u postupku. U slučaju nepodudaranja podataka, za potrebe procjene razmatrali su se zabilježeni opći trendovi i relativni odnosi, umjesto apsolutnih pokazatelja, koji se na strateškoj razini ne smatraju toliko bitnima.

Postojeći okolišni problemi identificirani kroz analize iz poglavlja 4. (KNJIGA I), na temelju trendova i stanja okoliša, te pritisaka gospodarskih sektora. U probleme su klasificirana sva stanja koja nisu pokazivala značajnije pozitivne trendove u postizanju dobre kvalitete određene sastavnice (**Tablica 2**).

Tablica 2. Utvrđeni postojeći okolišni problemi na području Općine Šestanovac važni za provođenje Izmjena i dopuna Prostornog plana

SASTAVNICE OKOLIŠA	Opis problema	Područje
Klima i klimatske promjene	<ul style="list-style-type: none"> - Povećane učestalosti ekstremnih količina oborina. - Povećane učestalosti pojave suše te posljedično požara - Negativni utjecaj klimatskih promjena na poljoprivredu uslijed sve češćih suša 	Općina
Georaznolikost	<ul style="list-style-type: none"> - Područje visokog rizika od potresa - Pojačana pojava erozivnih procesa uslijed pojave bujica te posljedično ugrožavanje infrastrukture. 	Općina
Tlo i korištenje zemljišta	<ul style="list-style-type: none"> - Rascjepkanost posjeda - Poljoprivredno i šumsko zemljište je zapušteno, vlasnički neregulirano i slabo iskorišteno - Smanjenje poljoprivredne proizvodnje - Postojanje divljih odlagališta otpada - Otpadne vode bez pročišćavanja odlaze u podzemlje 	Općina
Stanje voda i vodnih tijela	<ul style="list-style-type: none"> - Vodna tijela koja čine glavni tok rijeke Cetine lošeg su i vrlo lošeg stanja zbog hidromorfoloških elemenata uslijed izgradnje hidroenergetskih postrojenja na rijeci - Nepostojenje sustava javne odvodnje otpadnih voda s pročišćavanjem 	Šire područje
Bioraznolikost	<ul style="list-style-type: none"> - Postojanje divljih odlagališta otpada - Opterećenost rijeke Cetine - Antropogeni pritisak na staništa - Širenje inazivnih vrsta 	Općina
Šumarstvo i lovstvo	<ul style="list-style-type: none"> - Na području Općine nema dobrovoljnih vatrogasnih društava - Nedostaje aktivnosti sprječavanja i ublažavanja utjecaja klimatskih ekstrema na šume, osobito degradacijske stadije - Nedostaje obnova šumskih površina konverzijom ili sadnjom 	Općina
Kulturno-povijesna baština	<ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljna valorizacija kulturne baštine - Neiskorištenost kulturne baštine kao resurs u turizmu 	Općina
Krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> - prisutni trendovi deagrarizacije i deruralizacije: degradacija i sukcesija tradicijskih elemenata kulturnih krajobraza - pritisci urbanizacije na zauzimanje površina očuvanih prirodnih krajobraza - ugroženost panoramskih vrijednosti prostora 	Općina
Zdravlje ljudi	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak društvene infrastrukture i socijalnih sadržaja - Nedostatak temeljnih usluga za ruralno stanovništvo - Slaba zdravstvena skrb na području Općine - Nedovoljno razvijena vodoopskrba - Pritisci zagađenja bukom uslijed razvoja prometne infrastrukture 	Općina

OPTEREĆENJA OKOLIŠA	Opis problema	Područje
Otpad	<ul style="list-style-type: none"> - Postojanje ilegalnih odlagališta otpada - Neuspostavljen sustav odvojenog prikupljanja otpada - Neracionalno korištenje resursa 	Općina
Promet	<ul style="list-style-type: none"> - Neodržavana prometna infrastruktura - Nedostaje sigurnosti za sve sudionike prometa na prometnicama koje prolaze kroz naseljena mjesta - Nedostaje uređena infrastruktura za pješake (nogostupi i pješački prijelazi) - Slaba povezanost unutar i s Općinom javnim prijevozom - Loše izvedena autobusna stajališta ili njihovo nepostojanje na mjestima gdje su potrebna 	Općina

5. CILJEVI ZAŠTITE OKOLIŠA STRATEŠKE STUDIJE

Iako se sukladno Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš ne zahtijeva identificiranje ciljeva i indikatora strateške procjene, njihova primjena se potiče kao prikladan alat za identificiranje i procjenu učinaka na okoliš, pozitivnih i negativnih.

Ciljevi zaštite okoliša izražavaju željeni smjer promjene stanja te se formiraju za svaku sastavnicu u odnosu na lokalne posebitosti i probleme. Oni predstavljaju osnovu za testiranje učinaka Prostornog plana na okoliš, tj. analizom se promatra da li ciljevi Prostornog plana doprinose postizanju odabranih ciljeva zaštite okoliša ili ne.

Ciljevi zaštite okoliša određeni za stratešku procjenu izvedeni su iz dokumenta zaštite okoliša utvrđenih kroz dokumente na međunarodnoj razini, razini Europske unije, nacionalnoj, županijskoj i lokalnoj razini te iz pregleda postojećeg stanja i okolišnih problema identificiranih od ovlaštenika. Na temelju postojećih problema i njihovih vjerojatnih uzoraka utvrđeni su i konkretni podciljevi. Kroz provedbu Prostornog plana potrebno je djelovati upravo na postizanje podciljeva kako bi se smanjili negativni utjecaji na okoliš. Na temelju njih određeni su i indikatori zaštite okoliša, tj. kriteriji kojima se prati postizanje ciljeva i utjecaja plana na razvoj okoliša. Ciljevi zaštite okoliša strateške studije prikazani su u tablici niže (**Tablica 3**).

Tablica 3. Ciljevi zaštite okoliša strateške procjene

CILJEVI	PODCILJEVI	SASTAVNICA/OPTEREĆENJE OKOLIŠA	INDIKATOR
Očuvanje kvalitete zraka	Smanjenje emisija iz cestovnog prometa	Kvaliteta zraka Zdravlje ljudi Klima i klimatske promjene	-brojanje prometa na cestama - podaci iz ROO
Očuvanje tla i poljoprivrednog zemljišta	Smanjenje prenamjene vrijednog poljoprivrednog zemljišta	Tlo Zdravlje ljudi	- Broj registriranih ARKOD površina
	Smanjenje korištenja mineralnih gnojiva		
Smanjenje emisija stakleničkih plinova (Ublažavanje utjecaja na klimu)	Smanjenje emisija stakleničkih plinova	Klima i klimatske promjene Zdravlje ljudi	- emisije stakleničkih plinova
Jačanje otpornosti na klimatske promjene (Prilagodba na klimatske promjene)	Zaštite od bujičnih poplava	Klima i klimatske promjene Zdravlje ljudi	- financijske štete od poplava - energetska učinkovitost kućanstva
	Povećanje energetske učinkovitosti		
Zaštita i obnova bioraznolikosti	Očuvanje kopnene bioraznolikosti	Bioraznolikost Vode i vodna tijela Šume	- broj novounesenih/prepoznatih invazivnih vrsta - zastupljenost ugroženih stanišnih tipova - abundancija i rasprostranjenost odabranih vrsta
	Sprečavanje rasta i širenja invazivnih vrsta		
Održivo korištenje voda	Širenje sustava javne odvodnje s pročišćavanjem	Vode Bioraznolikost Zdravlje ljudi	- ocjene stanja vodnih tijela
	Racionalno korištenje vodnih resursa		
Poboljšanje kvalitete života i zdravlja ljudi	Zaštita od požara	Zdravlje ljudi Klima i klimatske promjene	- broj stanovnika izloženih buci - štete od požara (vegetacija, stambeni i ostali objekti)
	Zaštita od buke cestovnog prometa		
Održivo gospodarenje otpadom i prelazak na kružno gospodarstvo	Sanacija ilegalnih odlagališta	Otpad Zdravlje ljudi Bioraznolikost Stanje voda	- izgrađenost građevina u sustavu gospodarenja otpadom -broj saniranih ilegalnih odlagališta
Očuvanje kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti prostora	Revitalizacija materijalne kulturne baštine Očuvanje krajobraza	Kulturno-povijesna baština Krajobraz	- zaštićena kulturno-povijesna baština na području Općine - očuvanje karakterističnih elemenata krajobraza područja

6. KRATKI PRIKAZ RAZMOTRENIH RAZUMNIH VARIJANTI

Strateška procjena utjecaja Prostornog plana predviđa i razmatranje razumnih varijanti, uz analizu zašto se iste ne smatraju najpovoljnijima za okoliš, odnosno održivi razvoj. Strateškom se studijom dakle procjenjuju značajni učinci provedbe razumnih varijanti, temeljem dostupnih podataka, uzimajući u obzir generalne ciljeve i geografski opseg utjecaja Prostornog plana, sa svrhom utvrđivanja optimalnog rješenja u kontekstu održivog razvoja.

Sukladno Pravilniku o općinama koje mogu donijeti prostorni plan uređenja općine smanjenog sadržaja i sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza i obveznim prilogima toga plana (NN 135/10), Općine Šestanovac može donijeti prostorni plan skraćenog sadržaja. Kako je navedeno u Poglavlju 2. Kratki pregled sadržaja i glavnih ciljeva Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac, prostorni plan uređenja općine određuje građevinsko područje naselja, izdvojeno građevinsko područje izvan naselja i izdvojeni dio građevinskog područja naselja te propisuje uvjete provedbe svih zahvata u prostoru izvan građevinskih područja, osim zahvata državnog i županijskog značaja. Prostorni plan uređenja Općine Šestanovac tako „sužen“ je na građevinska područja naselja u grafičkim prikazima, te se u ostalim dijelovima usklađuje s Prostornim planom Splitsko-dalmatinske županije, odnosno Zakonu o prostornom uređenju i gradnji.

Uzimajući u obzir dakle da se PPUO usklađuje s hijerarhijski višim planovima, kao i da ne propisuje uvjete provedbe zahvata u prostoru državnog i županijskog značaja, razvoj varijantnih rješenja može se odvijati uz uvažavanje ciljeva i programskih polazišta plana. S obzirom na ograničenja varijanti, uzimajući u obzir tranziciju prema održivom energetsom sustavu kao jednu od najznačajnijih tema EU energetske politike, razmotreno je povećanje udjela korištenja obnovljivih izvora energije na području Općine, s posebnim naglaskom na sunčevu energiju.

Zbog trenutačnih međunarodnih napetosti izazvanih ruskom invazijom na Ukrajinu, opće geopolitičke situacije te vrlo visokih cijena energije, sve je potrebnije povećanje energetske učinkovitosti te brže iskorištavanje energije iz obnovljivih izvora, Europska unija je u okviru plana REPowerEU donijela prijedlog izmjene Direktive (EU) 2018/2001 o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora, Direktive 2010/31/EU o energetske svojstvima zgrada i Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti radi ubrzanja zelene tranzicije prema obnovljivim izvorima energije i većoj energetske učinkovitosti. U svrhu bržeg oporavka, a s ciljem ublažavanja ekonomskih i društvenih posljedica pandemije uzrokovane COVID-19 virusom, na razini EU uspostavljen je poseban instrument s pratećim financijskim sredstvima, koji će državama članicama osigurati ubrzan gospodarski oporavak te digitalnu i zelenu transformaciju radi održivijeg razvoja te veće otpornosti društva i gospodarstva na buduće krize. U okviru instrumenta „EU sljedeće generacije“ uveden je Mehanizam za oporavak i otpornost (daje u tekst: MOO) (eng. *Recovery and Resilience Facility* – RRF) iz kojeg će se državama članicama, kroz vlastite nacionalne planove za oporavak i otpornost, omogućiti korištenje bespovratnih sredstava i zajmova. Preduvjet za korištenje sredstava iz MOO-a je izrada Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (dalje u tekstu NPOO) koji, u skladu s ciljevima MOO-a, obuhvaća reforme i investicije koje će se provesti najkasnije do 31. kolovoza 2026. Hrvatska je donijela Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (NPOO) u srpnju 2021. godine.

Istovremeno s provedbom Strategije za bioraznolikost do 2030. (EU) kojom se nastoji povećati zaštita prirodnih resursa, međuostalom i kao odgovor na klimatske promjene, energetske tranzicijom teži

se ubrzati energetska razvoj, te se sukladno REPowerEU planom projekti obnovljivih izvora energije smatraju od prevladavajućeg javnog interesa.

Fotonaponska postrojenja zahtijevaju značajne površine za instalaciju. Procjena je da je po 1 MW instalirane snage potrebno od 1,5 do 4,5 ha površine, ovisno o geografskom položaju, nagibu, te primijenjenoj tehnologiji, a uključujući sve potrebne uređaje koji čine postrojenje. Na temelju dostupnih podataka iz registra OIEKPP, prosječna potrošnja prostora u RH, prema koncesiji (vršne točke užeg prostora) iznosi oko 3,5 ha/MW.

Privlačnost prostora za razvoj fotonaponskih postrojenja ovisi prvenstveno o potencijalu sunca, ali i o dostupnosti potrebne infrastrukture, te mogućnostima tehničke izvedbe u posebnim uvjetima, koji su specifični za svako područje, a mijenjaju se s razvojem tehnologije. Lokacija Općine prema potencijalu Sunca nalazi se u izrazito privlačnom području, odnosno području gdje je godišnji specifični prinos veći od 1.425 kWh/kWp.

Osim specifičnog prinosa solarne energije, ključni kriteriji za utvrđivanje privlačnosti lokacije za razvoj fotonaponskih postrojenja su i određeni fizičko-geografski uvjeti, blizina prometne (cestovne) infrastrukture zbog jednostavne dostupnosti.

Budući da većina solarnih elektrana zahtijeva velike površine zemljišta na otvorenom, izloženom suncu, često se lociraju u ruralnim krajolicima, tako da je najznačajniji utjecaj na stanovništvo vizualni utjecaj koji proizlazi iz promjene krajolika u industrijski, te promjena tradicionalnog načina korištenja zemljišta, poput rekreacije, turizma, doživljaja svetih mjesta, i sl. Međutim, svi ti utjecaji smanjuju se s udaljenošću, te dodatno ovise o lokalnoj topografiji, prisutnoj vegetaciji i sl. Primarni utjecaj solarnih postrojenja je prenamjena poljoprivrednih i šumskih zemljišta, odnosno gubiti travnjačkih i šumskih staništa. Pri tome su manji negativni utjecaji na nekorištena poljoprivredna zemljišta, jer se instalacijom fotonaponskih postrojenja na takva područja ona mogu sačuvati za buduću upotrebu od drugih vrsta prenamjena, u prosjeku na period od 20 – 40 godina. Međutim, potrebno je uzeti u obzir da će zemljište namijenjeno fotonaponskom postrojenju trebati biti mjestimično profilirano i obrađeno kako bi se stabiliziralo tlo, te zasađeno posebnom vegetacijom. Ovo dugotrajno gospodarenje vegetacijom može promijeniti prirodne karakteristike tla, što otežava obnavljanje područja za buduću poljoprivrednu uporabu. Ukoliko se omogućava lokacija solarnih postrojenja na nekorištenom poljoprivrednom tlu, potrebno je ograničiti korištenje pesticida, kao da se tlo koristi u poljoprivredne svrhe. U kontekstu voda i vodnih tijela, izgradnja objekata s dubokim temeljima u blizini obale, te zaštitnih i regulacijskih građevina, može narušiti njihovu stabilnost, zbog čega je potrebno održavati određenu udaljenost od temelja. S druge strane, danas se sve više unaprjeđuju tehnologije za instalaciju plutajućih solarnih energetskih postrojenja, stoga je potrebno omogućiti njihov smještaj na vodna tijela koja zadovoljavaju tehničkim uvjetima (akumulacije), ali u slučaju da nije utvrđen poseban značaj za bioraznolikost, a nemaju posebnog turističkog značaja ili značaja za krajobraz. U kontekstu voda i vodnih tijela, izgradnja objekata s dubokim temeljima u blizini obale, te zaštitnih i regulacijskih građevina, može narušiti njihovu stabilnost, zbog čega je potrebno održavati određenu udaljenost od temelja. S druge strane, danas se sve više unaprjeđuju tehnologije za instalaciju plutajućih solarnih energetskih postrojenja, stoga je potrebno omogućiti njihov smještaj na vodna tijela koja zadovoljavaju tehničkim uvjetima (akumulacije), ali u slučaju da nije utvrđen poseban značaj za bioraznolikost, a nemaju posebnog turističkog značaja ili značaja za krajobraz.

Uzimajući u obzir opseg prostornog plana, navedene utjecaje, kao i raspoložive prostorne resurse, sunčane elektrane do 10 MW (lokalnog značaja) predlaže se planirati uz sljedeće dodatne smjernice:

- Fotonaponska postrojenja moguće je planirati u izgrađenim gospodarskim zonama izvan građevinskih područja naselja, gdje je njihov utjecaj na vizualne karakteristike prostora i tradicionalni način života ljudi sveden na najmanju moguću razinu.
- Fotonaponska postrojenja moguće je planirati unutar područja za eksploataciju ostalih obnovljivih izvora energije, primarno vjetroelektrana (energetski parkovi), pri čemu je u tom slučaju nužno prvo izgraditi, tj. planirati i odrediti lokacije pojedinih vjetroagregata i njihovih zaštitnih zona.
- Prilikom planiranja fotonaponskih postrojenja na udaljenosti do 3 km od civilnih i vojnih zračnih luka, potrebno je razmotriti moguće negativne utjecaje interferencije s radarskim uređajima, te utjecaje bljeska i odsjaja na sigurnost zračnog prometa.
- omogućiti postavljanje fotonaponskih modula na krovove zračnih luka i uz letno-sletnu pistu, uz primjenu posebnih tehnologija za izbjegavanje negativnih utjecaja u smislu refleksije, interferencije s radarskim uređajima i ometanja prostora letenja.
- Izbjegavati zauzimanje šumskog zemljišta za potrebe gradnje sunčevih elektrana, posebno na zemljištu namijenjenom šumi i šumskom zemljištu državnog značaja.
- Fotonaponska postrojenja nije moguće planirati unutar zona velike vjerojatnosti pojavljivanja poplava, radi zaštite prirodno plavljenih površina, sprječavanja poremećaja tokova poplavnih voda koji se mogu negativno odraziti na druga područja. Detaljne procjene u sklopu propisanih postupaka zaštite okoliša potrebno je provesti za zone srednje i male vjerojatnosti pojavljivanja poplava.
- Smještaj sunčevih elektrana planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa koja su od izuzetne važnosti za ciljeve očuvanja područja ekološke mreže NATURA 2000.
- Fotonaponska postrojenja zabranjeno je graditi u kulturnim krajolicima, te arheološkim parkovima.

Uz primjenu navedenih smjernica i mjera ublažavanja negativnih utjecaja, smatra se da će ID Plana imati povoljniji utjecaj na okoliš od varijante predložene od strane Izrađivača.

6.1 Prikaz analize utjecaja provedbe Prostornog plana na okoliš

Iako predmetnim Izmjenama i dopunama prostornog Plana ne dolazi do izmjena u planiranju prostora, koje bi imale značajne pojedinačne utjecaje na ciljeve zaštite okoliša postavljene kroz Studiju, ne može se isključiti nastanak kumulativnih utjecaja na lokacijama gdje dolazi do razvijanja više projekata na ograničenom području ili gdje su prisutni istovremeni faktori stresa. S obzirom na veličinu Županije, kumulativnost utjecaja stoga je procjenjivana temeljem identifikacije glavnih uzroka stresa na njezinom području, puteva izlaganja utjecaju, kvalitativnosti i kvantitativnosti promjene, kao i sposobnosti sastavnice okoliša, odnosno cilja zaštite da odgovori na utvrđenu promjenu Grafikonom na donjoj slici (**Slika 1**), prikazano je u kolikoj se mjeri vjerojatno negativni utjecaji aktivnosti predviđenih Izmjenom i dopunom Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac odnose na ciljeve zaštite okoliša i koji se od njih nalaze pod najvećim opterećenjem.

Analizom utjecaja svih aktivnosti ustanovljeno je da se ne mogu isključiti negativni kumulativni utjecaji provedbe prostornog plana Općine Šestanovac na ciljeve zaštite okoliša vezne uz očuvanje kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti prostora obnove bioraznolikosti te održivo korištenje voda.

Negativni utjecaji uključuju promjene u krajobraznoj vizuri prostora zbog izgradnje linijskih infrastrukturnih zahvata, posebice cesta, željeznice, dalekovoda i plinovoda uglavnom zbog smanjenja vizualnih kvaliteta prostora kojeg na području Općine sačinjavaju prirodni krajobrazi, a u manjoj mjeru kultivirani krajobrazi. Negativni utjecaji proizlaze i iz planiranja golf igrališta koji se nalazi u zaštićenom području Zaštićeni krajobraz Kanjon rijeke Cetine gdje je lokacija unutar Općine okružena reljefnim cjelinama visokih panoramskih vrijednosti.

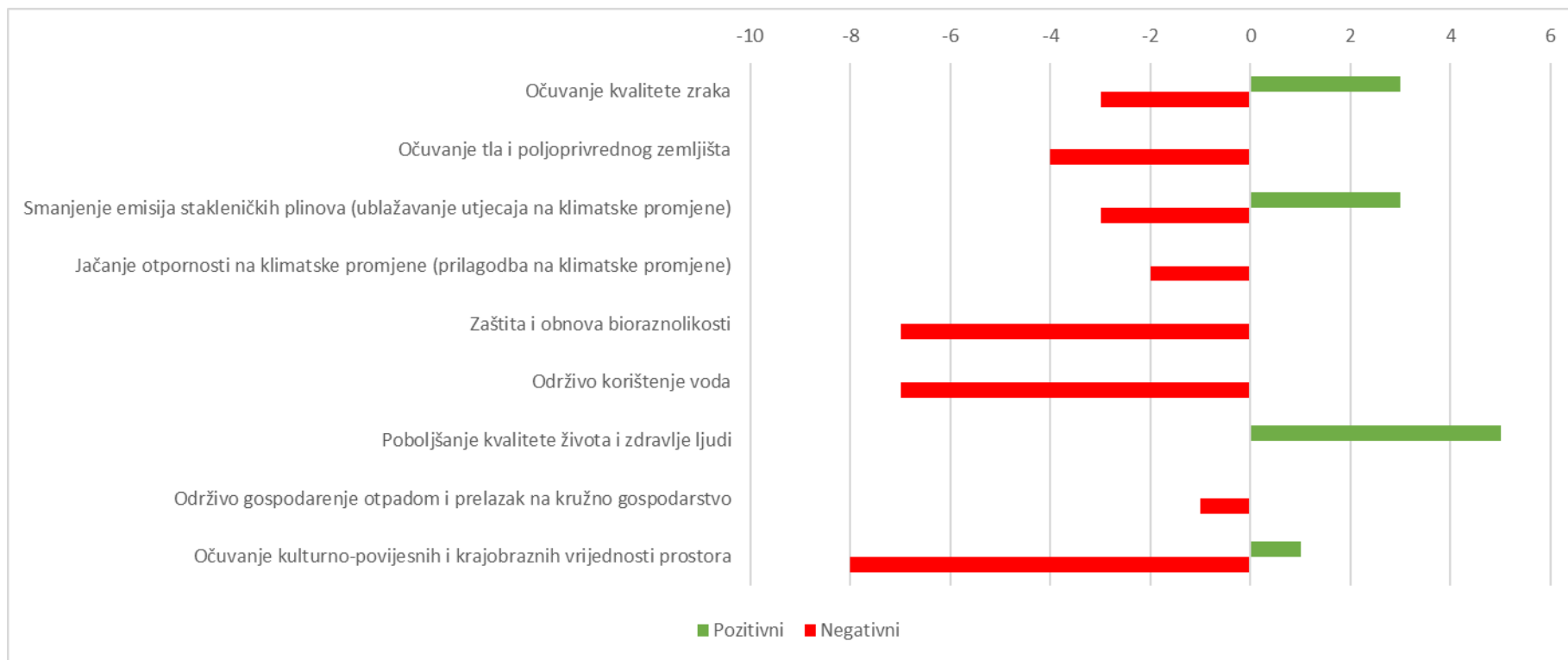
Negativni utjecaji na cilj zaštite i obnove bioraznolikosti proizlazi iz svih planiranih infrastrukturnih gradnji zbog zauzimanja odnosno gubitka staništa, dok dalekovodna infrastruktura predstavlja opasnost od moguće kolizije i elektrokucije ptica.

Na cilj održivo korištenje voda, kumulativno negativno djeluje bilo kakva gradnja unutar područja sanitarne zaštite vodocrpilišta zbog čega je potrebno planirati odvodnju oborinskih voda s odgovarajućim pročišćavanjem i prikupljanjem ulja i masti (željeznički promet, cestovni promet, športsko-rekreacijska namjena – golf igralište), te zahvati navodnjavanja u poljoprivredi, turizmu (golf), kao i novi zahvati vodocrpljenja bez adekvatnih analiza. Dodatno, kumulativni utjecaji se ne mogu isključiti u slučaju provedbe bilo kakvih razvojnih aktivnosti od poljoprivrede do turizma zbog nerazvijenosti sustava vodoopskrbe, kao i nepostojanja sustava javne odvodnje s pročišćavanjem. Stoga se kao preduvjet bilo kakvog razvoja djelatnosti mora pretpostaviti razvoj komunalne infrastrukture, budući da sadašnji sustavi ne zadovoljavaju kapacitetom.

S druge strane, najveći pozitivni utjecaji biti će na ciljeve zaštite okoliša vezane uz poboljšanje kvalitete života i zdravlja ljudi, ublažavanje klimatskih promjena te očuvanje kvalitete zraka.

Na cilj poboljšanja kvalitete života i zdravlja ljudi kumulativno pozitivni utjecaji proizlaze iz planiranih namjena površina vezanih uz športsko-rekreacijske objekte te poljoprivrednih aktivnosti.

Kumulativni pozitivni utjecaji na zrak, a onda i na ublažavanje klimatskih promjena proizlaze zbog provedbe niza zahvata usmjerenih na prelazak na niskouglične sustave, smanjenje korištenja fosilnih goriva, te poticanje izgradnje i korištenja energetske sustava koji koriste obnovljive izvore energije, a onda i izgradnja odnosno omogućavanje korištenja željezničkog prometa, kao prometa s manjim izgaranjima jer podrazumijeva elektrifikaciju.

Slika 1. Prikaz kumulativnih utjecaja na ciljeve zaštite okoliša

7. PRIPREMA PLANA ZA KLIMATSKE PROMJENE

Pripremom plana za klimatske promjene, na cilj Ublažavanja utjecaja na klimu nisu utvrđeni značajni negativni utjecaji na klimatske promjene. Najviše pozitivnih utjecaja dolazi od intervencija Plana u području prometa odnosno konkretno željezničkog prometa te energetike tj. obnovljivih izvora energije – sunčane elektrane i vjetroelektrane. S druge strane mogući negativni utjecaji evidentirani su na području cestovnog prometa jer predmetne izmjene i dopune podrazumijevaju nadogradnju infrastrukture kao i izgradnju nove infrastrukturne mreže te sukladno tome i prometovanje motornih vozila.

Prema dobivenim rezultatima analize ranjivosti moguće ranjivosti područja Općine nisu vezane uz konkretne lokacije i projekte odnosno intervencije predmetnog plana ali zbog njihove moguće generalne ranjivosti na neke od klimatskih varijabli i nepogoda, one su ocijenjene kao niske te se Strateškom studijom predlaže da se pri bilo kakvom projektiranju i izgradnji vodi računa o Tehničkim smjernicama za pripremu infrastrukture za klimatske promjene.

Zbog ne pripremljenosti predmetnog plana na klimatske promjene, a bez obzira na generalno nisku ranjivost područja Plana na klimatske promjene Strateškom studijom dane su mogućnosti pripreme Plana na ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama a sve sukladno smjernicama za pripremu infrastrukture na klimatske promjene.

8. PREKOGRANIČNI UTJECAJI

Uzimajući u obzir potencijalni doseg utjecaja predloženog Prostornog plana, te činjenicu da Općina Šestanovac ne nalazi u pograničnom području, ne očekuju se mogući utjecaji na okoliš preko državnih granica.

9. MJERE ZA SPRJEČAVANJE, SMANJENJE I UBLAŽAVANJE POTENCIJALNIH NEGATIVNIH UTJECAJA PROVEDBE IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA

U ovom poglavlju opisane su mjere za sprječavanje, smanjenje i ublažavanje potencijalnih negativnih utjecaja (mjere zaštite okoliša) uzrokovanih provedbom Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac, opisanih u poglavlju 10. strateške studije (KNJIGA I). Primjenjujući načelo predostrožnosti, određene su mjere za sve ciljeve zaštite okoliša, za koje je u prethodno navedenom poglavlju utvrđena vjerojatnost negativnih utjecaja, ali i za one za koje je evidentirana mogućnost poboljšanja stanja kroz implementaciju Prostornog plana.

9.1 Mjere za sprječavanje, smanjenje i ublažavanje potencijalnih negativnih utjecaja provedbe Izmjena i dopuna Prostornog plana

Br.	Ciljevi	Prijedlog mjera
1.	Održivo korištenje voda	<ul style="list-style-type: none"> - Cestovnu infrastrukturu planirati s odvodnjom oborinskih voda s pročišćavanjem - Zabraniti korištenje vode za potrebe navodnjavanja golf terena iz vodoopskrbnog sustava za stanovništvo - Provesti hidrološke analize za ispitivanje mogućeg navodnjavanja golf terena iz rijeke Cetine - Za zahvat mogućeg crpljenja rijeke Cetine za potrebe navodnjavanja golf terena odrediti ekološki prihvatljivi protok koji ostvaruje ekološke zahtjeve potrebne za očuvanje vodenih i o vodi ovisnih staništa - Za aerodrome, prometnice i parkirališta predvidjeti gradnju građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i sustav pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda - Sve sabirne jame za prihvat otpadnih voda kao prijelazno rješenje do izgradnje sustava odvodnje s pročišćavanjem trebaju biti vodonepropusne.
2.	Očuvanje tla i poljoprivrednog zemljišta	<ul style="list-style-type: none"> - Propisati odredbe za primjenu ekoloških poljoprivrednih načela. - Čisto plodno zdravo tlo iz iskopa ponovno upotrijebiti na istoj ili drugoj primjerenoj lokaciji - Planom predvidjeti odgovarajući sustav navodnjavanja poljoprivrednih površina
3.	Očuvanje kvalitete zraka	<ul style="list-style-type: none"> - Uz planiranu cestovnu infrastrukturu planirati zeleni pojas u adekvatnoj širini kako bi se umanjio utjecaj štetnih plinova
4.	Zaštita i obnova bioraznolikosti	<ul style="list-style-type: none"> - Pri formiranju zelenih pojasa uz prometnu infrastrukturu koristiti isključivo autohtonu vegetaciju - Izbjegavati planiranje zahvata koji ugrožavaju zaštitnu ulogu sastojina zaštitnih šuma - U najvećoj mogućoj mjeri prilikom razvoja zahvata izbjegavati ugrožena i rijetka staništa prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa - Pri utvrđivanju prikladnog tehničkog rješenja izvedbe elektroenergetskih objekata na projektnoj razini uključiti mjere zaštite ptica od elektrokcije i kolizije. - Za potrebe izgradnje golf igrališta, provesti detaljnu inventarizaciju flore i faune u širem obuhvatu zahvata, posebno faune vodotoka u svrhu utvrđivanja rasprostranjenosti ugroženih vrsta - Sve građevinske radove izvoditi izvan perioda gniježđenja ptica
5.	Očuvanje kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti prostora	<ul style="list-style-type: none"> - prometnice je potrebno planirati da maksimalno moguće prate postojeću topografiju terena i značajke okolnog krajobraza - za planirane UPU izraditi krajobrazni elaborat i propisati korištenje zelene infrastrukture - gradnju bazena u zonama mješovite namjene zabraniti u područjima zaštićenih spomeničkih cjelina i zaštićenih pojedinačnih građevina kulturne baštine
6.	Smanjenje emisija stakleničkih plinova (Ublažavanje utjecaja na klimu)	<ul style="list-style-type: none"> - Uvrstiti problematiku klimatskih promjena i ublažavanja klimatskih promjena u Plan - Rekonstrukciju građevina planirati s primjenom mjera energetske učinkovitosti (energetski učinkovita obnova ovojnica, zamjena

Br.	Ciljevi	Prijedlog mjera
		<p>kotlova na lož ulje, postavljanje solarnih toplinskih sustava na krovove javnih zgrada koje nisu pod konzervatorskom zaštitom)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Javnu rasvjetu naselja i prometnica planirati kao energetski učinkovitu i uz minimalno rasipanje svjetla u okoliš - Propisati odredbe za primjenu ekoloških poljoprivrednih načela - Omogućiti korištenje vodika kao obnovljivog izvora energije
7.	<p>Jačanje otpornosti na klimatske promjene (Prilagodba na klimatske promjene)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uvrstiti problematiku klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u Plan - Lokacije nove izgradnje prilagoditi opasnostima od bujičnih poplava, te odronima i klizištima - Prilikom projektiranja javnih parkirališnih građevina i površina, te stajališta javnog prometa primjenjivati načela zelene infrastrukture (zelene nadstrešnice koje pružaju zaštitu od sunce) - Infrastrukturu planirati u skladu s Tehničkim smjernicama za pripremu infrastrukture za klimatske promjene u razdoblju 2021.-2027. - Turističke objekte i infrastrukturu prilagoditi klimatskim promjenama
8.	<p>Održivo gospodarenje otpadom i prelazak na kružno gospodarstvo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pri planiranju novih lokacija za građevine iz sustava gospodarenja otpadom prednosti dati postojećim <i>brownfield</i> lokacijama - Zbog lokacije u III zoni sanitarne vodozaštite, za reciklažno dvorište potrebno je propisati strože mjere ispuštanja otpadnih voda
9.	<p>Poboljšanje kvalitete života i zdravlja ljudi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osigurati zaštitu od buke uz cestovnu infrastrukturu u naseljenim područjima gdje buka može prelaziti dopuštene granice

10. OPIS PREDVIĐENIH MJERA PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Praćenje stvarnih utjecaja provedbe Prostornog plana ima za cilj provjeriti da li se njenom provedbom postižu zadani ciljevi, zatim identificirati negativne utjecaje provedbe (predviđene i nepredviđene), te kako bi se osiguralo da se mjere zaštite okoliša predložene strateškom procjenom provode.

Na području Općine Šestanovac provode se redoviti programi praćenja stanja okoliša propisani zakonskom i podzakonskom regulativom, te se rezultati provođenja mjera objedinjuju u Izvješću o stanju u prostoru i Izvješću o stanju okoliša, iz kojeg se razloga ovom Strateškom studijom ne predlažu dodatne mjere praćenja stanja okoliša.